

Bruksela, 13 lutego 2017 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalne numery

referencyjne:
2016/0379 (COD)
2016/0380 (COD)
2016/0377 (COD)
2016/0378 (COD)
2016/0382 (COD)
2016/0376 (COD)
2016/0381 (COD)
2016/0375 (COD)

5800/1/17
REV 1

ENER 24
CLIMA 13
CONSOM 28
TRANS 35
AGRI 51
IND 20
ENV 88
COMPET 84
FISC 39
ECOFIN 81
RECH 37
IA 23
CODEC 129

NOTA

Od: Prezydencja

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Nr dok. Kom.: 15135/16 ENER 418 ENV 758 CLIMA 169 COMPET 637 CONSOM 301
FISC 221 IA 131 CODEC 1809
+ ADD 1 – 2
15150/16 ENER 420 ENV 760 CLIMA 171 COMPET 640 CONSOM 302
FISC 222 IA 133 CODEC 1816
+ ADD 1
15151/16 ENER 421 IA 136 CODEC 1817
+ ADD 1
15149/16 ENER 419 IA 134 CODEC 1815
+ ADD 1
15120/16 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650
IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802
15091/16 ENER 413 ENV 754 TRANS 473 ECOFIN 1149 RECH 340
IA 124 CODEC 1789
+ ADD 1
15108/16 ENER 416 ENV 756 TRANS 477 ECOFIN 1152 RECH 341
IA 125 CODEC 1797
+ ADD 1
15090/16 ENER 412 CLIMA 167 IA 123 CODEC 1788
+ADD 1

Dotyczy: Pakiet dotyczący czystej energii (**pierwsze czytanie**)

- a) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona)
 - b) Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona)
 - c) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej
 - d) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (wersja przekształcona)
 - e) Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona)
 - f) Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej
 - g) Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków
 - h) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną, zmieniającego dyrektywę 94/22/WE, dyrektywę 98/70/WE, dyrektywę 2009/31/WE, rozporządzenie (WE) nr 663/2009, rozporządzenie (WE) nr 715/2009, dyrektywę 2009/73/WE, dyrektywę Rady 2009/119/WE, dyrektywę 2010/31/UE, dyrektywę 2012/27/UE, dyrektywę 2013/30/UE i dyrektywę Rady (UE) 2015/652 oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 525/2013
- Wymiana poglądów
-

I. Wprowadzenie dotyczące wniosków ustawodawczych

30 listopada 2016 r. Komisja przyjęła pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”. Pakiet ten zawiera osiem wniosków ustawodawczych i jest największym pod względem zakresu i wielkości pakietem w dziedzinie energii, jaki został dotąd przedstawiony przez Komisję. Pakiet ten, w którego skład wchodzi komunikat, ocena skutków i inne dokumenty uzupełniające, liczy ponad 3500 stron. Ma na celu przekształcenie, do 2030 r. i na kolejne lata, systemu energetycznego unii energetycznej w gospodarkę niskoemisyjną, a jednocześnie przyniesienie korzyści dla zatrudnienia, konsumentów, wzrostu gospodarczego, innowacji i konkurencyjności. Pakiet ma trzy główne cele: przyznanie efektywności energetycznej priorytetowego znaczenia, osiągnięcie pozycji światowego lidera w dziedzinie energii odnawialnej i zapewnienie dobrej oferty konsumentom.

Cały pakiet został przedstawiony na posiedzeniu Rady ds. TTE (Energia) w dniu 5 grudnia 2016 r. Pierwszą szczegółową prezentację wszystkich ośmiu wniosków w Grupie Roboczej ds. Energii ukończono w styczniu i na początku lutego 2017 r. Ponieważ inicjatywy proponowane w pakiecie Komisji są ściśle ze sobą powiązane, rozpoczęła się już obowiązkowa analiza ocen skutków ośmiu wniosków. Na tym wczesnym etapie analizy większość delegacji podtrzymuje zastrzeżenia weryfikacji do wszystkich wniosków.

Zgodnie z priorytetami prezydencji maltańskiej rozpoczęła się szczegółowa analiza dwóch wniosków: w sprawie efektywności energetycznej i charakterystyki energetycznej budynków, z myślą o wypracowaniu podejścia ogólnego w trakcie urzędowania tej prezydencji, jeśli będzie to możliwe.

Główne elementy wniosków ustawodawczych przedstawiono poniżej.

Struktura rynku energii elektrycznej

Zarówno Rada, jak i Parlament Europejski wielokrotnie podkreślały, że sprawnie działający zintegrowany rynek energii jest najlepszym sposobem zapewnienia przystępnych cen energii, bezpiecznych dostaw energii oraz możliwości wprowadzenia większych ilości energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych w sposób racjonalny pod względem kosztów. Konkurencyjne ceny są niezbędne do osiągnięcia wzrostu gospodarczego i dobrobytu konsumentów w Unii Europejskiej, a zatem stanowią one zasadniczy element unijnej polityki energetycznej.

Obecna struktura rynku energii elektrycznej wywodzi się z przepisów „trzeciego pakietu energetycznego”, który przyniósł konsumentom wymierne postępy i poprawił ich pozycję na rynkach energii. Zwiększył także płynność europejskich rynków energii elektrycznej i wyraźnie zintensyfikował handel transgraniczny.

Nowe wydarzenia doprowadziły jednak do fundamentalnych zmian na europejskich rynkach energii elektrycznej. Udział energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych (RES-E) gwałtownie wzrósł, a energia ta stała się bardziej konkurencyjna pod względem kosztów. Przechodzenie na odnawialne źródła energii będzie kontynuowane, ponieważ jest ono jednym z kluczowych warunków realizacji obowiązków Unii na mocy porozumienia klimatycznego z Paryża.

W przyszłości rynek energii elektrycznej będzie się charakteryzował bardziej zmiennym i rozproszonym wytwarzaniem energii elektrycznej, zwiększoną współzależnością pomiędzy państwami członkowskimi i nowymi możliwościami technologicznymi pozwalającymi konsumentom zmniejszać rachunki i aktywnie uczestniczyć w rynkach energii elektrycznej poprzez reagowanie na zapotrzebowanie, konsumpcję własną i magazynowanie energii.

W związku z tym w pakiecie z listopada 2016 r. Komisja przedstawiła wnioski dotyczące przekształcenia dyrektywy w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej, rozporządzenia w sprawie rynku energii elektrycznej oraz rozporządzenia ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER). Ponadto przedstawiony został wniosek dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej.

Proponowane przepisy mają na celu dostosowanie obecnych zasad rynkowych do nowej rzeczywistości na tym rynku poprzez zwiększenie elastyczności za pomocą umożliwienia swobodnego przepływu energii elektrycznej przy niezakłóconych sygnałach cenowych, a jednocześnie wzmocnienie pozycji konsumentów, czerpanie maksymalnych korzyści z koordynacji transgranicznej oraz zapewnienie właściwych sygnałów i zachęt przyciągających inwestycje niezbędne do udoskonalenia europejskiego systemu energetycznego pod względem niskoemisyjności i zwiększenia jego konkurencyjności. Akt ten nada również priorytetowe znaczenie rozwiązaniom z zakresu efektywności energetycznej i przyczyni się do realizacji unijnego celu polegającego na tworzeniu miejsc pracy, stymulowaniu wzrostu gospodarczego i przyciąganiu inwestycji.

Proponowane przepisy w zakresie struktury rynku energii elektrycznej mają na celu stworzenie jednakowych warunków dla wszystkich zasobów i integrację odnawialnych źródeł energii na rynku, przy jednoczesnym wzmocnieniu rynków krótkoterminowych, aby w jak największym stopniu umożliwić opłacalne funkcjonowanie w warunkach rynkowych zmiennym, mniej przewidywalnym zasobom odnawialnym poprzez przybliżenie ich do funkcjonowania w czasie rzeczywistym i usprawnienie rynków bilansujących. Ponadto w celu przyciągnięcia wymaganych inwestycji na rynku energii elektrycznej proponowany akt prawny dąży do poprawy sygnałów cenowych, na przykład poprzez zniesienie pułapów cenowych w celu zagwarantowania, że ceny będą odzwierciedlać rzeczywistą wartość energii elektrycznej w okresach szczytowych, i wzmocnienie istniejących ram regulacyjnych, aby sygnały cenowe mogły stać się czynnikiem decydującym o geograficznej lokalizacji nowych inwestycji i produkcji (np. poprzez utworzenie stref cenowych skorelowanych z ograniczeniami strukturalnymi sieci przesyłowej).

Dążąc do zwiększenia elastyczności systemu elektroenergetycznego, proponowane przepisy mają służyć temu, by reagowanie na zapotrzebowanie mogło w pełni funkcjonować na rynku, w tym poprzez zapewnienie wszystkim konsumentom dostępu do umów o dynamicznych cenach energii elektrycznej oraz inteligentnych liczników wyposażonych w pewne minimalne funkcje. Ponadto proponowane przepisy zachęcałyby operatorów systemu dystrybucyjnego do poprawienia skuteczności ich działania w kontekście bardziej zmiennej produkcji energii ze źródeł odnawialnych, przy jednoczesnym zachowaniu ich roli jako neutralnego podmiotu ułatwiającego dostęp do rynku.

Chociaż ważne jest zapewnienie odpowiednich inwestycji na rynku energii elektrycznej i poprawienie przez planowane reformy zdolności rynków do zrealizowania tych inwestycji, wprowadzenie mechanizmów zdolności wytwórczych powinno podlegać pewnym warunkom i proponowane są środki mające na celu lepsze wzajemne dostosowanie tych mechanizmów w państwach członkowskich, aby uniknąć negatywnych skutków dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Mechanizmy zdolności wytwórczych będą opierać się na przejrzystej ogólnounijnej ocenie adekwatności zasobów i powinny umożliwić skuteczne uczestnictwo transgraniczne.

Ponadto, także w celu poprawy gotowości unijnego systemu elektroenergetycznego na zagrożenia, przewidziane jest bardziej systematyczne przeprowadzanie oceny zagrożeń w kontekście transgranicznym na podstawie wspólnych metod. Państwa członkowskie byłyby zobowiązane do sporządzenia planów gotowości na wypadek zagrożeń zawierających dwie części: pierwszą – określającą środki krajowe i drugą – zawierającą środki, które mają zostać wcześniej uzgodnione między państwami członkowskimi w kontekście regionalnym, w tym regionalne „testy wytrzymałościowe”, procedury dotyczące współpracy w różnych scenariuszach kryzysowych oraz uzgodnione środki, które mają zostać zastosowane w sytuacjach jednoczesnego kryzysu elektroenergetycznego.

W celu poprawy konkurencji na detalicznym rynku energii elektrycznej proponowane przepisy przewidują stopniowe wycofywanie ogólnej regulacji cen, przy jednoczesnym umożliwieniu ich przejściowej regulacji dla konsumentów znajdujących się w trudnej sytuacji. Aby zwiększyć zaangażowanie konsumentów, ogranicza się stosowanie opłat za rozwiązanie umowy i wzmacnia przepisy dotyczące wprowadzania inteligentnych liczników. Promuje się zaufanie konsumentów do porównywarek internetowych i proponuje się zasady mające zapewnić, by rachunki za energię były jasne i łatwe do zrozumienia. Wreszcie, aby umożliwić rozwijanie nowych usług przez nowe podmioty i przedsiębiorstwa usług energetycznych, zapewnia się niedyskryminacyjny dostęp do danych konsumentów.

Energia ze źródeł odnawialnych

Wniosek ma na celu częściową zmianę dyrektywy 2009/28/WE w sprawie energii ze źródeł odnawialnych: Proponuje się w nim wiążący unijny cel polegający na udziale energii odnawialnej w unijnym końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. na poziomie co najmniej 27 %, zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z października 2014 r.

Wniosek dotyczy kwestii: systemów wsparcia, własnej produkcji i konsumpcji energii ze źródeł odnawialnych, współpracy regionalnej, gwarancji pochodzenia, procedur administracyjnych, informacji i szkoleń oraz kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. Jest on ukierunkowany na trzy sektory użytkowników końcowych: energię elektryczną (RES-E), ogrzewanie i chłodzenie (RES-H&C) i transport (RES-T).

Główne nowe elementy wniosku są opisane poniżej.

Państwa członkowskie powinny określić swoje krajowe wkłady w ogólny wiążący cel UE na 2030 r., przyjmując za podstawę swoje wiążące cele krajowe na 2020 r. określone w obowiązującej dyrektywie 2009/28/WE w sprawie energii ze źródeł odnawialnych. Wniosek zawiera ogólne zasady, których państwa członkowskie powinny przestrzegać przy opracowywaniu systemów wsparcia, aby zapewnić ich stabilność oraz dostosowanie energii ze źródeł odnawialnych do potrzeb rynku. Należałoby do nich w szczególności klauzula o nieretroaktywności przepisów, podejście rynkowe, poczucie bezpieczeństwa inwestorów dzięki trzyletnim planom państw członkowskich i częściowe otwarcie systemów wsparcia (na poziomie 10–15 %) dla producentów znajdujących się w innych państwach członkowskich, co pozwoliłoby obniżyć koszty wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych i stymulować rozwiązania regionalne.

Państwa członkowskie powinny utworzyć „punkt kompleksowej obsługi” koordynujący cały proces wydawania pozwoleń dla wnioskodawców, którzy chcą wybudować lub eksploatować elektrownie wykorzystujące odnawialne źródła energii oraz ich infrastrukturę przesyłową i dystrybucyjną. Proces wydawania pozwolenia nie powinien trwać dłużej niż trzy lata, a w przypadku instalacji o mocy poniżej 50 kW powinno wystarczyć zwykłe zgłoszenie. W przypadku modernizacji już istniejących instalacji proces wydawania pozwolenia nie powinien przekraczać roku, a przewidziane jest także uproszczone zgłoszenie. Ponadto wniosek określa pewne minimalne standardy w zakresie praw drobnych producentów energii ze źródeł odnawialnych, prosumentów oraz społeczności wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych. We wniosku przewiduje się również nałożenie na państwa członkowskie obowiązku ułatwienia pod względem administracyjnym zawierania umów zakupu energii.

W odniesieniu do ogrzewania i chłodzenia we wniosku przewidziano dla państw członkowskich warianty zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w systemach ciepłowniczych i chłodniczych (poprzez dążenie do zwiększenia zużycia takiej energii w tych systemach o 1 punkt procentowy rocznie), i ustanawia się niedyskryminujące prawa dostępu producentów energii ze źródeł odnawialnych do lokalnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych. W odniesieniu do transportu we wniosku nakłada się na europejskich dostawców paliwa transportowego obowiązek, by dostarczali na rynek coraz większy odsetek zaawansowanych paliw odnawialnych i paliw o niskiej zawartości węgla (biopaliw, biogazu, energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz odnawialnych paliw ciekłych lub gazowych pochodzenia niebiologicznego): od 1,5 % w 2021 r. do 6,8 % w 2030 r., przy jednoczesnym zmniejszaniu maksymalnego udziału płynnych biopaliw produkowanych z żywności lub paszy. Równocześnie przedmiotowy wniosek nie obejmuje obecnego wiążącego celu krajowego na 2020 r., zakładającego udział energii ze źródeł odnawialnych w transporcie na poziomie 10 %. Ponadto państwa członkowskie powinny utworzyć powiązane krajowe bazy danych w celu śledzenia wykorzystania paliw odnawialnych w systemach ciepłowniczych i chłodniczych oraz w transporcie, a także umożliwienia obliczenia stosownych parametrów w tym zakresie

W odniesieniu do biopaliw, biopłynów i biomasy, we wniosku wprowadza się nowe kryteria zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do biomasy leśnej, rozszerza kryteria zrównoważonego rozwoju tak, by uwzględnić paliwa z biomasy, zwiększa minimalne wartości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, które wynika z wykorzystania różnych rodzajów biopaliw, oraz przewiduje się, że duże elektrownie opalane biomasą muszą stosować wysokowydajną technologię kogeneracji.

Przepisy odnoszące się do wypełnienia „luki” między łączną sumą wkładów krajowych a liniową ścieżką wiodącą do osiągnięcia ogólnego wiążącego celu UE na 2030 r. (czyli kwestii „co, jeśli”) zostały zawarte we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną¹. Przepisy te obejmują możliwość wprowadzenia dotatkowych środków przez państwa członkowskie i na szczeblu Unii, które powinny zapewnić osiągnięcie unijnego celu.

Komisja ustanowi wspierające ramy finansowe, aby zwiększyć wykorzystanie unijnych środków finansowych na rzecz osiągnięcia celów wspomnianej dyrektywy i zachęcić państwa członkowskie do zwiększania ambicji w stosowaniu energii odnawialnej.

¹ Uwaga: Por. dok. 15090/16 art. 27.

Ukierunkowana zmiana dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków opiera się na zasadzie „efektywność energetyczna przede wszystkim” i ma na celu zapewnienie miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i bezpieczeństwa dostaw, a także wniesienie wkładu w realizację unijnych celów w zakresie obniżenia emisyjności na 2030 r. W związku z tym zaproponowane środki zmierzają do utrzymania wysiłków w zakresie efektywności energetycznej na takim samym poziomie jak dla 2020 r. i skupiają się w szczególności na renowacji wysoce nieefektywnych istniejących budynków.

W konkluzjach z października 2014 r. Rada Europejska ustanowiła orientacyjny cel polegający na zwiększeniu efektywności energetycznej o 27 % na poziomie UE. W konkluzjach wezwano również do przeglądu tej wartości docelowej do 2020 r. z myślą o jej ewentualnej zmianie na 30 %. Po przeprowadzeniu przeglądu Komisja proponuje obecnie wiążący unijny cel na poziomie 30 %. Ten ogólny cel jest wyrażony jako maksymalnie 1 321 Mtoe energii pierwotnej oraz 987 Mtoe energii końcowej zużytej w 2030 r. przez UE, co państwa członkowskie muszą uwzględnić przy określaniu swoich orientacyjnych wkładów krajowych w zakresie efektywności energetycznej.

Proponuje się przedłużenie obowiązku oszczędności energii w wysokości 1,5 % rocznie do 2030 r. i ewentualnie na kolejne lata. Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej są stawiane na równi z alternatywnymi środkami mającymi ten sam skutek, co wprowadza większą elastyczność. Nowe przepisy zobowiązują państwa członkowskie, by przy określaniu najbardziej odpowiednich środków uwzględniały ubóstwo energetyczne. Dyrektywa określa również wymogi dotyczące tego, w jaki sposób należy obliczać oszczędność energii, a także zmienia obowiązki w zakresie opomiarowania i naliczania opłat za ogrzewanie, by rachunki za energię były bardziej przejrzyste i przyjazne dla użytkownika.

Przegląd dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków nakłada na państwa członkowskie obowiązek wypracowania jasnej wizji obniżenia emisyjności ich zasobów budowlanych do 2050 r. za pomocą długoterminowej strategii renowacji budynków, w której wyraźnie określone zostaną cele pośrednie na 2030 r. W celu pobudzenia inwestycji w renowację Komisja proponuje wprowadzenie mechanizmów mających na celu uzupełnienie braków w finansowaniu i zniesieniu barier rynkowych, a także rozpoczęła inicjatywę w zakresie inteligentnego finansowania inteligentnych budynków. We wniosku zachęca się do korzystania z nowoczesnych technologii w budynkach poprzez wprowadzenie wskaźnika inteligentnego działania, oraz dąży się do zapewnienia szerokiej dostępności odpowiedniej infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych we wszystkich budynkach niemieszkalnych i nowych budynkach mieszkalnych. Zmieniona została także metoda obliczania charakterystyki energetycznej budynków, aby właściwie oddać wartości energii ze źródeł odnawialnych, a także rozwiązać problem różnicy między obliczonym zapotrzebowaniem na energię a faktycznym zużyciem energii.

W związku z brakiem wiążących krajowych celów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej na okres po 2020 r. (które wykluczyła Rada Europejska na posiedzeniu w październiku 2014 r.) oraz w kontekście porozumienia paryskiego, we wniosku przedstawiono mechanizm współpracy i kontroli, który powinien pomóc w zapewnieniu wspólnej realizacji celów ogólnych i ilościowych unii energetycznej – w tym zwłaszcza unijnych celów ilościowych na 2030 r. w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej oraz celów UE dotyczących klimatu – a także w połączeniu szerokiego wachlarza działań proponowanych w tej dziedzinie i w innych dziedzinach w spójną i skoordynowaną całość.

Mechanizm kontroli polegać ma na przedkładaniu przez państwa członkowskie zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu obejmujących cele, strategie polityczne i środki tych państw odnoszące się do wszystkich 5 wymiarów unii energetycznej (bezpieczeństwo energetyczne, wewnętrzny rynek energii, efektywność energetyczna, obniżanie emisyjności oraz badania naukowe, innowacje i konkurencyjność), w tym cele ilościowe w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, a także usuwania przez pochłaniacze, oraz polityki i środki związane również z porozumieniem paryskim i UNFCCC. Plany te obejmowałyby lata 2021–2030 (i byłyby następnie odnawiane na kolejnych 10 lat), w tym, w odpowiednich przypadkach, perspektywę do 2050 r. i na późniejszy okres. Państwa członkowskie musiałyby przedstawić projekty planów do 1 stycznia 2018 r., ostateczne plany – do 1 stycznia 2019 r., projekty zaktualizowanych planów – do 1 stycznia 2023 r., a ostateczne zaktualizowane plany – do 1 stycznia 2024 r. Kolejne projekty ostatecznych i zaktualizowanych planów byłyby następnie przedstawiane co 10 lat.

Ponadto rozporządzenie wprowadza dwuletnie zintegrowane krajowe sprawozdania z postępów w zakresie energii i klimatu, które państwa członkowskie mają przedkładać Komisji (pierwsze z nich do 15 marca 2021 r.) na podstawie wzoru sprawozdania, który ma zostać ustalony na późniejszym etapie i ma wykorzystywać kluczowe wskaźniki, a także sprawozdania roczne, gdy jest to wymagane ze względu na zobowiązania międzynarodowe. Ten model sprawozdawczości powinien zastąpić i uprościć prawie wszystkie istniejące obowiązki sprawozdawcze w prawodawstwie UE w dziedzinie energii i klimatu. Ponadto należy utrzymać krajowe i unijne systemy wykazów do celów szacowania emisji gazów cieplarnianych i usuwania ich przez pochłaniacze. Sprawozdawczość powinna odbywać się za pomocą platformy sprawozdawczości elektronicznej, która będzie się opierać na istniejących procedurach sprawozdawczych i bazach danych.

Proponuje się wytyczne do celów „procesu ustalania wkładów”, w którym państwa członkowskie określą swoje wkłady w realizację celów w zakresie energii odnawialnej i efektywności energetycznej na 2030 r. Państwa członkowskie powinny przedstawić zróżnicowane prognozy dla a) istniejących strategii politycznych i b) planowanych strategii politycznych odnoszących się do 5 wymiarów unii energetycznej co najmniej do 2040 r. Ponadto państwa członkowskie powinny dokonać oceny wpływu strategii politycznych i środków uwzględnionych w zintegrowanych planach na makroekonomię, środowisko, umiejętności i społeczeństwo, a także oceny interakcji między strategiami politycznymi odnoszącymi się do tych 5 wymiarów, co najmniej do 2030 r., również w tym przypadku porównując prognozy dla strategii istniejących i planowanych.

Wspólne osiągnięcie celów unii energetycznej powinno toczyć się zgodnie z planami dzięki usystematyzowanym, powtarzalnym działaniom Komisji i państw członkowskich. Proces ten obejmowałby system monitorowania przez Komisję, oraz w razie potrzeby wydawanie przez Komisję zaleceń, które państwa członkowskie powinny w jak największym stopniu uwzględniać, mając na uwadze wiążący charakter niektórych celów unijnych. Ponadto wniosek zawiera przepisy w zakresie współpracy regionalnej i zaangażowania zainteresowanych stron na szczeblu krajowym. W stosownych przypadkach Komisję powinna wspomagać Europejska Agencja Środowiska.

Jeśli na podstawie informacji przekazanych przez państwa członkowskie Komisja stwierdzi, że osiągnięcie celów unii energetycznej (w szczególności celów dotyczących energii odnawialnej i efektywności energetycznej) jest zagrożone (kwestia „co, jeśli”), może ona wystosować zalecenia skierowane do państw członkowskich i, w stosownych przypadkach, podjąć dodatkowe środki na poziomie unijnym.

W przypadku energii odnawialnej (gdy istnieje wiążący cel UE), takie dodatkowe środki mogą obejmować wspólny obowiązek wprowadzenia przez państwa członkowskie środków krajowych, takich jak dostosowanie odsetka energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ciepłowniczym i chłodniczym lub sektorze transportu, lub finansowanie platformy finansowania energii odnawialnej na szczeblu Unii. Platformę taką może utworzyć Komisja, przyjmując akt delegowany.

W odniesieniu do efektywności energetycznej (gdy proponowany jest wiążący cel UE), takie środki unijne mogą obejmować dodatkowe środki mające na celu poprawę efektywności energetycznej produktów, budynków i transportu.

W obu dziedzinach, tj. energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej, Komisja powinna w 2023 r. ocenić, czy działania są wystarczające, a stosowne środki dodatkowe powinny zostać wdrożone do 2024 r.

Utworzony zostałby Komitet ds. Unii Energetycznej (który zastąpiłby obecny Komitet ds. Zmian Klimatu i ewentualnie inne komitety), a rozporządzenie zostałoby poddane przeglądowi w 2026 r.

Wniosek zawiera „lustrzane przepisy” odnoszące się do celów ilościowych i ogólnych zawartych w różnych aktach ustawodawczych UE w dziedzinie polityki energetycznej, jak również do celów ilościowych i ogólnych proponowanych w kilku wnioskach ustawodawczych w dziedzinie polityki klimatycznej i energetycznej, przedstawionych ostatnio przez Komisję². W związku z tym podczas całego procesu negocjacji należy zadbać o spójność między tymi „lustrzanymi przepisami” we wszystkich innych odnośnych wnioskach ustawodawczych (zob. przypis) i w przedmiotowym wniosku w sprawie zarządzania.

2

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie **włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych pochodzących z działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem** do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji mających znaczenie dla zmiany klimatu („LULUCF”)

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie **rocznych wiążących ograniczeń emisji gazów cieplarnianych** przez państwa członkowskie w latach 2021–2030 na rzecz stabilnej unii energetycznej i w celu wywiązania się ze zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego, oraz zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 525/2013 w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji mających znaczenie dla zmiany klimatu

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania **energii ze źródeł odnawialnych** (wersja przekształcona)

Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego środków zapewniających **bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego** i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 994/2010

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie **efektywności energetycznej**

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie **charakterystyki energetycznej budynków**

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie **gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej** i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE

II. WYMIANA POGLADÓW

Zachęca się ministrów, by przedstawili swoje wstępne opinie³ na temat pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, w tym na temat:

- tego, w jaki sposób, zgodnie ze wspólnym oświadczeniem⁴ możemy poczynić znaczące postępy i – tam, gdzie to możliwe – zakończyć prace nad pakietem przed końcem 2017 r.;
- tego, jaki jest najlepszy sposób zapewnienia kluczowych synergii, w tym synergii instytucjonalnych, w całym podejściu;
- tego, jak najlepiej wykorzystać współpracę regionalną do ułatwienia transformacji.

³ Uwaga: delegacje proszone są o przesłanie swoich uwag na piśmie, aby ministrowie mogli skoncentrować się na kluczowych ideach.

⁴ Por. dok. 15375/16.